

Bruselj, 24.7.2020
COM(2020) 607 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Strategija EU za učinkovitejši boj proti spolni zlorabi otrok

UVOD

Listina EU o temeljnih pravicah med drugim priznava, da imajo otroci pravico do potrebnega varstva in skrbi za zagotovitev njihove dobrobiti. Konvencija ZN o otrokovih pravicah iz leta 1989 določa pravico otroka, da je zaščiten pred vsemi oblikami nasilja¹.

Spolna zloraba otrok je posebno hudo kaznivo dejanje, ki ima za žrtve daljnosežne in hude **vseživljenjske posledice**. Ker ta kazniva dejanja prizadenejo otroke, povzročajo tudi **znatno in dolgotrajno družbeno škodo**. V mnogih primerih so otroci spolno zlorabljeni s strani oseb, od katerih so odvisni ter ki jih poznajo in jim zaupajo². Zato je ta kazniva dejanja posebej težko preprečiti in zaznati. Glede na nekatere kazalnike je sklepati, da je kriza zaradi **COVID-19** problem še poglobila³, kar posebej velja za **otroke, ki živijo z osebami, ki jih zlorablja**⁴. Poleg tega otroci **več časa kot prej preživijo na spletu, morda tudi brez nadzora**. Splet jim sicer omogoča, da se lahko še naprej izobražujejo in vzdržujejo stike z vrstniki, vendar je hkrati opaziti večje tveganje, da pridejo v stik s **spletnimi plenilci**⁵. Ker je v tem času več storilcev doma v osamitvi, se je **povpraševanje po posnetkih spolne zlorabe otrok** povečalo (v nekaterih državah članicah kar za 25 %⁶), zaradi česar se je povečalo tudi povpraševanje po novih posnetkih, posledično pa je več tudi **novih zlorab**⁷.

Svet Evrope ocenjuje, da je v Evropi **vsak peti otrok** žrtev neke oblike spolnega nasilja⁸. Obstajajo številne oblike spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok, izvajajo pa se **tako prek spleta** (npr. siljenje otroka k sodelovanju v spolnih dejanjih prek pretakanja v živo ali izmenjava posnetkov spolne zlorabe otrok prek spleta) **kot izven spleta** (npr. sodelovanje v spolnih dejanjih z otrokom ali povzročanje, da otrok sodeluje v otroški prostituciji)⁹. Kadar se zloraba tudi posname in razširja prek spleta, je škoda še večja. Žrtve morajo živeti ob zavedanju, da fotografije in videoposnetki kaznivih dejanj, ki prikazujejo najhujše trenutke njihovega življenja, krožijo na spletu in da jih lahko vidijo vsi, tudi njihovi prijatelji ali sorodniki.

EkspONENTEN razvoj digitalnega sveta je žal omogočil, da so ta kazniva dejanja dejansko dobila **svetovno razsežnost** in da se je razvil svetovni trg posnetkov spolne zlorabe otrok. V preteklih petih letih se je število naznanitev spolne zlorabe otrok na spletu, ki zadevajo EU (npr. v EU izmenjani posnetki, žrtve iz EU itd.), **dramatično povečalo**: leta 2010 je bilo

¹ V zvezi s spolno zlorabo otrok v domačem okolju je pomembna tudi [Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima](#) (CETS, 210; COM(2016) 111 final).

² To velja zlasti za invalidne otroke v institucionalni oskrbi.

³ Europol, [Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic](#) (Izkoriščanje osamitve: storilci in žrtve spolnega izkoriščanja otrok na spletu med pandemijo COVID-19), 19. junij 2020.

⁴ WePROTECT Global Alliance, World Childhood Foundation, Unicef, UNDOC, WHO, ITU, End Violence Against Children in UNESCO, [COVID-19 and its implications for protecting children online](#) (COVID-19 in njegove posledice za zaščito otrok na spletu), april 2020.

⁵ Prav tam.

⁶ Europol, [Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic](#) (Izkoriščanje osamitve: storilci in žrtve spolnega izkoriščanja otrok na spletu med pandemijo COVID-19), 19. junij 2020.

⁷ *US National Centre for Missing and Exploited Children* (Nacionalno središče za pogrešane otroke in otroke žrtve izkoriščanja v ZDA) poroča, da je bilo število naznanitev spolne zlorabe otrok na svetovni ravni **aprila 2020 štirikrat večje** (4,1 milijona naznanitev) kot aprila 2019 (okrog 1 milijona).

⁸ Svet Evrope, [Kampanja „Eden od petih“](#) (*One in Five*).

⁹ V tej strategiji se zaradi jednatosti uporablja izraz spolna zloraba otrok, kar pa zajema tudi spolno izkoriščanje otrok in posnetke spolne zlorabe otrok (za slednje se v zakonodaji uporablja izraz otroška pornografija).

naznanjenih 23 000 primerov, leta 2019 pa več kot 725 000, kar je zadevalo več kot tri milijone fotografij in videov¹⁰. Do podobnega dramatičnega porasta je prišlo na svetovni ravni: leta 2010 je bilo milijon naznanitev, leta 2019 pa skoraj 17 milijonov, kar je zadevalo skoraj 70 milijonov fotografij in videov¹¹. Iz naznanitev je razvidno, da je EU postala **največja gostiteljica posnetkov spolne zlorabe otrok v svetovnem merilu** (delež se je povečal z več kot polovice takega gradiva leta 2016 na več kot dve tretjini takega gradiva leta 2019)¹².

Nedavno se je v preiskavi spolne zlorabe otrok v Nemčiji pokazalo, da bi lahko bilo vpletenih več kot 30 000 osumljencev, ki so si prek skupinskih klepetalnic in sporočilnih storitev izmenjavali posnetke, se med seboj spodbujali k izdelavi novih posnetkov in si izmenjavali nasvete in trike za pridobivanje žrtev in prikrivanje svojih dejanj¹³. Zaradi uporabe šifriranja od konca do konca je storilce težje, če ne celo nemogoče identificirati. V tem primeru je bilo doslej v Nemčiji identificiranih le 72 osumljencev in 44 žrtev.

Šifriranje od konca do konca je sicer koristno za zagotavljanje zasebnosti komunikacij, vendar pa tudi storilcem kaznivih dejanj omogoča dostop do varnih kanalov, s pomočjo katerih lahko svoje delovanje, na primer trgovanje s fotografijami in videi, skrijejo pred organi kazenskega pregona. Zato je treba **nemudoma obravnavati** tehnologijo šifriranja za kriminalne namene in proučiti načine, kako bi podjetja lahko **odkrivala in naznanjala** spolno zlorabo otrok v elektronskih komunikacijah, ki uporabljajo šifriranje od konca do konca. Rešitve bi morale zagotavljati tako zasebnost elektronskih komunikacij ter zaščito otrok pred spolno zlorabo in spolnim izkoriščanjem kot zaščito zasebnosti otrok, ki se pojavljajo v posnetkih spolne zlorabe otrok.

Boj proti spolni zlorabi otrok je **za EU prednostna naloga**. Evropski parlament¹⁴ in Svet¹⁵ sta pozvala k nadaljnjim konkretnim ukrepom. Podobni pozivi se vrstijo na številnih forumih po vsem svetu¹⁶, tudi v medijih¹⁷, saj je očitno, da svetovna skupnost **izgublja bitko** proti tem kaznivim dejanjem in ni kos nalogi učinkovito zaščititi pravico vsakega otroka do življenja brez nasilja. Zato mora EU ponovno **oceniti in okrepiti svoja prizadevanja**.

Namen te strategije je, da se na ravni EU zagotovi učinkovit odziv v boju proti spolni zlorabi otrok. Zagotavlja okvir za **razvoj močnega in celovitega odziva** na ta kazniva dejanja, tako za tiste oblike, ki se dogajajo **na spletu**, kot za oblike **izven njega**. Določa **osem pobud** za izvajanje in razvoj ustreznega pravnega okvira, krepitev odziva kazenskega pregona in

¹⁰ Tako poroča [US National Centre for Missing and Exploited Children \(NCMEC\)](#). Po zakonodaji ZDA morajo vsa spletna podjetja s sedežem v ZDA obvestiti NCMEC o vseh primerih spolne zlorabe otrok, ki jo odkrijejo na svojih omrežjih. Nato NCMEC ta poročila posreduje ustreznim javnim organom po svetu, da bi ti ukrepali v skladu s svojimi pristojnostmi. Ker imajo največja spletna podjetja sedeže v ZDA, NCMEC dejansko centralizira naznanitve spolne zlorabe otrok na svetovni ravni.

¹¹ Prav tam.

¹² Internet Watch Foundation, [letna poročila od leta 2016 do leta 2019](#).

¹³ BBC, [Germany investigates 30,000 suspects over paedophile network](#) (Nemčija preiskuje 30 000 osumljencev, povezanih s pedofilskim omrežjem), 29. junij 2020; Frankfurter Allgemeine, [Die schockierende Zahl des Tages: 30.000 Verdächtige](#) (Šokantno dnevno število: 30 000 osumljencev), 29. junij 2020.

¹⁴ [Resolucija ob 30. obletnici Konvencije ZN o otrokovih pravicah](#), november 2019.

¹⁵ [Sklepi Sveta o boju proti spolni zlorabi otrok](#), oktober 2019.

¹⁶ Taka foruma sta na primer: [vrh svetovnega zavezništva WePROTECT za odpravo spolnega izkoriščanja otrok na spletu](#), ki je potekal decembra 2019, ter [Five Eyes](#) (Petero oči, zavezništvo ZDA, Združenega kraljestva, Kanade, Avstralije in Nove Zelandije) iz [julija 2019](#).

¹⁷ Glej na primer niz člankov v *New York Times*, objavljenih od [septembra 2019](#) do [februarja 2020](#), ki javnosti razkrivajo globino in zapletenost problema.

spodbuditev večdeležniškega ukrepanja v zvezi s **preprečevanjem in preiskovanjem** teh kaznivih dejanj ter **pomočjo žrtvam**. Pobude izkoriščajo vsa **orodja, ki so razpoložljiva** na ravni EU, tako kar zadeva **materialno pravo EU** (oddelek I) kot kar zadeva **financiranje in sodelovanje** (oddelek II)¹⁸.. Strategija se bo izvajala prihodnjih pet let (2020–2025)¹⁹.

I. IZVAJANJE IN RAZVOJ USTREZNEGA PRAVNEGA OKVIRA ZA ZAŠČITO OTROK

EU je leta 2011 naredila pomemben korak, ko je sprejela direktivo o boju proti spolni zlorabi otrok (Direktiva 2011/93/EU²⁰), katere **prenos** v zakonodajo držav članic je zdaj treba **nujno** dokončati. Vzporedno s tem je treba na najustreznejši način odpraviti vse ugotovljene zakonodajne vrzeli.

1. Zagotavljanje popolnega izvajanja obstoječe zakonodaje (Direktiva 2011/93/EU)

Direktiva o boju proti spolni zlorabi otrok je bil prvi **celovit pravni instrument EU**, ki je določil minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na področju spolne zlorabe in spolnega izkoriščanja otrok ter posnetkov spolne zlorabe otrok; direktiva zajema preprečevanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj ter pomoč žrtvam in njihovo zaščito.

Kazniva dejanja obsegajo situacije **prek spleta in izven njega**, kot so ogled in razširjanje posnetkov spolne zlorabe otrok prek spleta, pridobivanje otrok za spolne namene (t. i. *grooming*, tj. vzpostavljanje čustvene zveze z otrokom prek spleta z namenom spolne zlorabe) in spolna zloraba ob uporabi spletne kamere. Direktiva od držav članic zahteva materialno in procesno kazensko pravo, poleg tega pa tudi vzpostavitev obsežnih upravnih (tj. nezakonodajnih) ukrepov, kot je izmenjava informacij iz kazenske evidence med državami članicami prek evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc (ECRIS) v postopku pregleda pred zaposlitvijo na delovnem mestu, ki vključuje neposredne in redne stike z otroki, ali usposabljanje strokovnih delavcev, za katere je verjetno, da bodo prišli v stik z otroki, ki so žrtve spolne zlorabe. Ti ukrepi zahtevajo vključevanje in usklajevanje **več akterjev** z različnih področij upravljanja (npr. kazenskega pregona, zdravstva, izobraževanja, socialnih služb, organov za zaščito otrok, strokovnjakov s sodnega in pravnega področja) ter zasebnih subjektov (npr. podjetij in civilne družbe).

Države članice so v izvajanju Direktive **občutno napredovale**. Vendar je treba še veliko dela, da bo Direktiva izkoristila ves svoj potencial: države članice jo morajo v svoj pravni red **prenesti v celoti** in izvajati vse njene določbe. Nerešena ostajajo nekatera vprašanja na področju **preprečevanja** (zlasti glede preventivnih programov za storilce in osebe, ki se bojijo, da bodo postale storilci), **kazenskega prava** (zlasti glede opredelitve kaznivih dejanj in ravni kazni) ter ukrepov za **pomoč, podporo in zaščito za otroke, ki so žrtve spolne zlorabe**²¹. Da bi zagotovila popolno izvajanje Direktive, je Komisija v letu 2019 začela **postopke za ugotavljanje kršitev** proti 23 državam članicam²².

¹⁸ Za podrobnejše podatke o izvedenih ciljno usmerjenih posvetovanjih glej [časovni načrt za to sporočilo](#).

¹⁹ Izvajanje te strategije bo usklajeno z izvajanjem drugih ustreznih strategij, ki jih je Komisija sprejela pred kratkim ali jih bo sprejela v bližnji prihodnosti, vključno s strategijami o pravicah otrok, pravicah žrtev, preprečevanju trgovine z ljudmi, varnostni uniji in enakosti spolov.

²⁰ [Direktiva 2011/93/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji, UL L 335, 17.12.2011. Zaradi jednatosti je ta direktiva v tem dokumentu imenovana direktiva o boju proti spolni zlorabi otrok.

²¹ Za več podrobnosti glej [Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za izpolnitev določb Direktive 2011/93/EU z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnem izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji](#), COM(2016) 871 final, in [Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni izvajanja ukrepov iz člena 25](#)

Komisija bo še naprej tesno sodelovala z državami članicami, da bi se **prednostno** rešila vsa odprta vprašanja ter da bi se zagotovila popolno izvajanje Direktive in popolna skladnost z njo po vsej EU. Poleg tega bo Komisija podpirala delo držav članic na tem področju tako, da bo še naprej podpirala **izmenjavo dobrih praks** in izkušenj²³.

Ključni ukrep:

⇒ *Države članice morajo **prednostno zaključiti prenos direktive** o boju proti spolni zlorabi otrok v svojo zakonodajo. Komisija bo še naprej uporabljala svoja **izvedbena pooblastila** iz Pogodb in pospešitev izvajanja direktive po potrebi zagotavljala s postopkom za ugotavljanje kršitev.*

2. Zagotavljanje, da zakonodaja EU omogoči učinkovit odziv

Komisija bo ocenila, ali je treba **direktivo o boju proti spolni zlorabi otrok** posodobiti, pri čemer bo upoštevala študijo, navedeno v nadaljevanju pri pobudi št. 3). Poleg direktive o boju proti spolni zlorabi otrok obstajajo še razni **zakonodajni instrumenti na ravni EU**, ki podpirajo in usmerjajo boj proti spolni zlorabi otrok, zlasti glede vloge zasebnega sektorja pri preprečevanju spolne zlorabe otrok in boju proti njej.

Predloga o e-dokazu²⁴, ki ju je Komisija predložila aprila 2018, imata ključno vlogo pri spodbujanju hitrega dostopa do ključnih dokazov, ki jih hrani zasebni sektor, na primer o identiteti posameznikov, ki so objavili ali razširjali posnetke spolne zlorabe otrok. Komisija ponovno poziva k **hitremu sprejetju** predlogov.

Poleg tega zadevni okvir vključuje **direktivo o e-trgovanju**²⁵, ki določa obstoječa pravila o odgovornosti spletnih posrednikov ter omogoča mehanizme za naznanjanje in odstranjevanje nezakonitih vsebin, in **direktivo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah**²⁶. Predlog **uredbe o zasebnosti in elektronskih komunikacijah**²⁷, ki ga je pripravila Komisija in ki je trenutno v obravnavi v Evropskem parlamentu in Svetu, je namenjen posodobitvi pravnega okvira in nadomestitvi direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. Od decembra 2020 se zaradi **zakonika o elektronskih komunikacijah**²⁸ obseg uporabe direktive o

[Direktive 2011/93/EU z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji](#), COM(2016) 872 final.

²² Vse države članice, razen DK (Direktiva je ne zavezuje), ter CY, IE in NL (s katerimi poteka dialog o skladnosti).

²³ Komisija je od leta 2017 organizirala šest strokovnih delavnic za podporo državam članicam pri izvajanju Direktive. Še ena delavnica o preprečevanju bo potekala v četrtem četrtletju leta 2020.

²⁴ [Predlog uredbe](#) o evropskem nalogu za predložitve in evropskem nalogu za zavarovanje elektronskih dokazov v kazenskih zadevah, COM(2018) 225, in

[Predlog direktive](#) o določitvi harmoniziranih pravil o imenovanju pravnih zastopnikov za namene zbiranja dokazov v kazenskih postopkih, COM(2018) 226.

²⁵ [Direktiva 2000/31/ES](#) o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), UL L 178, 17.7.2000.

²⁶ [Direktiva 2002/58/ES](#) o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), UL L 201, 31.7.2002.

²⁷ [Predlog uredbe](#) o spoštovanju zasebnega življenja in varstvu osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij (uredba o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), COM(2017) 10 final.

²⁸ [Direktiva \(EU\) 2018/1722](#) o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah, UL L 321, 17.12.2018. Ta direktiva razširja področje uporabe direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah na povrhnje (OTT) medosebne komunikacijske storitve, kot so storitve sporočanja in elektronska pošta. Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah ne vsebuje pravne podlage za prostovoljno obdelavo podatkov o vsebini in prometu za namen odkrivanja spolne zlorabe otrok. Ponudniki storitev lahko take ukrepe izvajajo le, če temeljijo na nacionalnem zakonodajnem ukrepu, ki omejuje pravico do zaupnosti in je skladen z zahtevami iz člena 15 Direktive (sorazmernost itd.). Če taki zakonodajni ukrepi ne obstajajo, ponudniki storitev ne bi

zasebnosti in elektronskih komunikacijah razširi. To bi (ob odsotnosti nacionalnih zakonodajnih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 15(1) direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) povzročilo, da nekatera podjetja ne bi več mogla izvajati ukrepov za prostovoljno odkrivanje, odstranjevanje in naznanjanje spolne zlorabe otrok na spletu. Komisija meni, da je treba v zvezi s tem **nujno ukrepati**. Zato bo predlagala specifično zakonodajno rešitev, katere edini cilj bo omogočiti, da se obstoječe prostovoljne dejavnosti nadaljujejo. Ta rešitev bi omogočila potreben čas za sprejetje novega dolgoročnejšega pravnega okvira ob hkratnem zagotavljanju spoštovanja temeljnih pravic, vključno s pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov.

Komisija se je zavezala, da bo pripravila predloge o zakonodajnem okviru za digitalne storitve, ki bi zajemal tudi vprašanje posnetkov spolne zlorabe otrok na spletu. Sveženj **akta o digitalnih storitvah**, ki bo predložen do konca leta 2020²⁹, bo pojasnil in nadgradil pravila glede odgovornosti in varnosti na področju digitalnih storitev. V tem okviru bo Komisija proučila potrebo, da odstrani odvratilne dejavnike za prostovoljno ukrepanje pri obravnavi nezakonitih vsebin, blaga in storitev na spletu, zlasti kar zadeva storitve spletnih platform.

Komisija meni, da boj proti spolni zlorabi otrok na spletu zahteva jasne **obveznosti** za odkrivanje in naznanjanje spolne zlorabe otrok na spletu, da se zagotovi večja jasnost in gotovost pri obravnavi spletnih zlorab tako za organe kazenskega pregona kot za ustrezne akterje v zasebnem sektorju. Začela bo pripravljati **sektorsko zakonodajo** za učinkovitejši boj proti spolni zlorabi otrok na spletu ob polnem spoštovanju temeljnih pravic, vključno zlasti s pravico do izražanja, varstva osebnih podatkov in zasebnosti. Mehanizmi za zagotavljanje odgovornosti in preglednosti bodo ključni elementi zakonodaje, v kateri bi lahko bilo vključeno središče, navedeno v pobudi št. 6.

Prav tako je relevantna **uredba o Europolu**³⁰, ki določa obseg dejavnosti Europa³¹. Komisija je v delovnem programu za leto 2020 napovedala zakonodajni predlog za krepitev **mandata Europa**, da bi se izboljšalo operativno policijsko sodelovanje. Zaradi hitro rastočega izziva spolne zlorabe otrok je Europol pri zagotavljanju podpore dosegel **mejo** svojih zmožnosti. Poleg tega zmožnost Europa za pomoč državam članicam **omejuje njegova nezmožnost prejetanja osebnih podatkov neposredno iz zasebnega sektorja**, katerega infrastrukturo storilci zlorablajo za gostovanje in deljenje posnetkov spolne zlorabe otrok. Evropska komisija bo natančneje ocenila ta vprašanja v okviru prihodnjega **pregleda mandata Europa**, načrtovanega za sprejetje v četrtem četrtletju leta 2020

imeli pravne podlage za obdelovanje podatkov o vsebini ali prometu, ki je potrebno za ukrepe za odkrivanje spolne zlorabe otrok.

²⁹ Komisija je 2. junija 2020 začela [odprto javno posvetovanje](#) o aktu o digitalnih storitvah.

³⁰ [Uredba \(EU\) 2016/794](#) o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol), UL L 135, 24.5.2016. Relevantna je tudi [uredba o Eurojustu](#) (Uredba (EU) 2018/1727 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust); UL L 295/138, 21.11.2018).

³¹ Za ta okvir sta relevantni tudi:

- [Uredba \(EU\) 2016/679](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov), UL L 119, 4.5.2016, zlasti člena 6 in 23 ter uvodna izjava 50);
- [Direktiva \(EU\) 2018/1808](#) z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere (UL L 303, 28.11.2018), s katero so bila uvedena nova pravila, ki od platform zahtevajo odgovorno ravnanje glede vsebine tretjih strani, ki jo gostijo, z namenom boljše zaščite javnosti pred razširjanjem posebnih nezakonitih ali škodljivih vsebin (vključno s posnetki spolne zlorabe otrok).

Te morebitne zakonodajne spremembe bodo **skladne** s politiko EU za boj proti spolni zlorabi otrok in bi morale zagotoviti zakonodajni okvir, ki bo ustreznim zainteresiranim stranem omogočil **preprečevanje, odkrivanje in naznanjanje spolne zlorabe otrok in učinkovito ukrepanje za zaščito otrok pred tako zlorabo** ter te zainteresirane strani pri tovrstnih dejavnostih podpiral.

Ključna ukrepa:

- ⇒ V prvi fazi bo Komisija **prednostno** predlagala potrebno zakonodajo, da bi zagotovila, da bodo ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev lahko tudi po decembru 2020 nadaljevali s sedanjimi prostovoljnimi praksami odkrivanja posnetkov spolne zlorabe otrok.
- ⇒ V drugi fazi (do drugega četrtertletja leta 2021) bo Komisija predlagala potrebno zakonodajo za učinkovito obravnavo spolne zlorabe otrok na spletu, med drugim tako, da bodo ustrezni ponudniki spletnih storitev morali odkrivati znane posnetke spolne zlorabe otrok in take posnetke naznaniti javnim organom.

3. Opredelitev zakonodajnih vrzeli, dobrih praks in prednostnih ukrepov

Ukrepi za prenos, ki so jih države članice sporočile Komisiji, vključujejo ukrepe, ki jih direktiva o boju proti spolni zlorabi otrok ne zahteva izrecno, vendar so po mnenju držav članic potrebni za boj proti spolni zlorabi otrok³². To nakazuje, da bi lahko obstajala pomembna vprašanja, ki jih Direktiva **ne obravnava v zadostni meri**. Komisija je septembra 2019 sklicala strokovno delavnico, da bi pridobila več informacij o morebitnih zakonodajnih vrzelih in ugotovila potrebo po nadaljnjem delu, da se zberejo dodatni dokazi.

Ker je bila direktiva sprejeta leta 2011, bi bilo tudi treba oceniti njeno **izvajanje v praksi**, med drugim v smislu uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti, skladnosti in dodane vrednosti EU. Ta ocena bi morala upoštevati zlasti **spletne vidike** teh kaznivih dejanj, saj obstaja dvom, ali obstoječi okvir **po devetih letih ustreza svojemu namenu**, glede na to, da se je tehnologija med tem zelo spremenila, deljenje vsebin prek spleta pa eksponentno povečalo. Nova tehnologija storilcem omogoča, da mnogo lažje vzpostavijo stik z otroki, delijo posnetke zlorabe, skrijejo svojo identiteto in dobiček ter si med seboj pomagajo, da se pritajijo in nadaljujejo s kaznivimi dejanji³³.

Poleg tega se storilci vse bolj premišljeno poslužujejo tehnologije in možnosti, ki jih ta ponuja, vključno s **šifriranjem** in **anonimnostjo** (npr. deljenje posnetkov vsak z vsakim in uporaba temnega omrežja). Ta kriminalna dejavnost povzroča težave celotni družbi in predstavlja poseben izziv za kazenski pregon na področju zaščite družbe³⁴.

³² Na primer ukrepi, ki zakonodajalcem v poklicih, pri katerih prihaja do neposrednih in rednih stikov z otroki, nalagajo obveznost, da pri zaposlovanju od kandidatov zahtevajo kazensko evidenco.

³³ [ECPAT.org - What we do](https://www.ecpat.org/what-we-do) (ECPAT, *End Child Prostitution and Trafficking*, mednarodna organizacija za odpravljanje otroške prostitucije, otroške pornografije in trgovine z otroki za namene spolnega izkoriščanja – Kaj počnemo), dostop 5. aprila 2020.

³⁴ Europol, [Internet Organised Crime Threat Assessment \(IOCTA\) 2019](#) (Ocena ogroženosti zaradi internetnega organiziranega kriminala (IOCTA), 2019); neodvisna raziskava o spolni zlorabi otrok, [The Internet Investigation Report 2020](#) (Poročilo o internetni preiskavi za leto 2020); Virtual Global Taskforce Online Child Sexual Exploitation, [2019 Environmental Scan](#) (Virtualna globalna delovna skupina za boj proti spolnemu izkoriščanju otrok na spletu, Pregled stanja za leto 2019).

Glede na navedeno bo Komisija prednostno izvedla **študijo za opredelitev zakonodajnih in izvedbenih vrzeli, dobrih praks in prednostnih ukrepov** na ravni EU, pri čemer bo ocenila:

- ali veljavna zakonodaja EU rešuje **vprašanja, ki jim je namenjena**, in
- ali obstajajo **nova vprašanja** v zvezi s temi kaznivimi dejanji, ki jih obstoječa zakonodaja obravnava **le delno ali sploh ne**.

Študija bo upoštevala trenutna prizadevanja **Sveta EU**, da bi se zagotovilo učinkovito izvajanje sklepov Sveta EU o boju proti spolni zlorabi otrok iz oktobra 2019, kar bi lahko omogočilo pripravo ali posodobitev nacionalnih akcijskih načrtov za usklajevanje ukrepov na nacionalni ravni. Poleg tega bo študija upoštevala resolucijo **Evropskega parlamenta** iz novembra 2019³⁵, poročilo Evropskega parlamenta o prenosu direktive o boju proti spolni zlorabi otrok iz decembra 2017³⁶ in delo lanzarotskega odbora Sveta Evrope³⁷.

Ključni ukrep:

⇒ *Komisija bo pred koncem leta 2020 začela obsežno študijo, da bi se na področju boja proti spolni zlorabi otrok **na spletu in izven njega opredelili zakonodajne vrzeli, dobre prakse in prednostni ukrepi** na ravni EU.*

II. KREPITEV ODZIVA KAZENSKEGA PREGONA IN SODELOVANJA MED VSEMI DELEŽNIKI

V boju proti spolni zlorabi otrok si je treba prizadevati na mnogih področjih, tudi v širši družbi. Resnični napredek je mogoč le, če bomo več storili glede preprečevanja, naznanjanja, napotitve, preiskovanja, zaščite in identifikacije, obravnave in nadaljnega spremljanja vsakega posameznega primera. Socialne službe, strokovni delavci v zdravstvu, akademski sferi, raziskavah ter vzgoji in izobraževanju, sodstvo, kazenski pregon, otroci, družine, nevladne organizacije, mediji in širša družba, vsi lahko prispevajo v resnično večdeležniškem in večdisciplinarnem pristopu.

4. Krepitev prizadevanj kazenskega pregona na ravni držav članic in EU

Spolna zloraba otrok zahteva **kompetenten in celovit** odziv kazenskega pregona na ravni držav članic in EU. V krizi zaradi **COVID-19** se je izkazalo, da je treba izboljšati **digitalne zmogljivosti** organov kazenskega pregona in pravosodnih organov, da bodo lahko še naprej učinkovito varovali državljane, kot je bilo izpostavljeno v načrtu za okrevanje iz maja 2020³⁸.

Agencije za kazenski pregon v državah članicah se pri obravnavanju spolne zlorabe otrok razlikujejo po strukturi. Da bi države članice zagotovile zaščito otrok znotraj in zunaj svojih meja, morajo imeti v svojih policijskih strukturah na voljo **specializirane enote s primerno opremo in dobro usposobljenim osebjem**. V odziv na nedaven val obsežnih primerov se je več držav članic odločilo povečati število osebja, ki dela na področju preprečevanja spolne zlorabe otrok in boja proti njej, kar Komisija zelo odobrava.

³⁵ [Resolucija Evropskega parlamenta](#) z dne 26. novembra 2019 o otrokovih pravicah ob 30. obletnici Konvencije OZN o otrokovih pravicah, 2019/2876(RSP).

³⁶ [Poročilo Evropskega parlamenta o izvajanju Direktive 2011/93/EU](#), december 2017.

³⁷ <https://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-committee>.

³⁸ Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo, [COM\(2020\) 456 final](#).

V okviru teh enot bi morale države članice razmisliti o ustanovitvi nacionalnih skupin za **identifikacijo žrtev**. Države članice, ki že imajo take skupine, bi morale razmisliti o razširitvi zmogljivosti na nacionalni ravni na ustrezne regionalne in lokalne skupine.

Da bi bile države članice v boju proti tej kriminaliteti uspešne, bi morale biti sposobne sodelovati v **skupnih EU in mednarodnih prizadevanjih za identifikacijo otrok** z Europolovim Evropskim centrom za boj proti kibernetiski kriminaliteti (EC3) ali v okviru mednarodne podatkovne zbirke o spolnem izkoriščanju otrok (ICSE), ki jo gosti Interpol. Viri, ki jih vsaka država članica dodeli za preprečevanje grožnje spolne zlorabe otrok bi morali upoštevati tudi zmogljivosti države za podporo mednarodnemu sodelovanju na tem področju.

Primeri spolne zlorabe otrok, zlasti primeri, ki zadevajo digitalna gradiva, so redko omejeni na eno samo državo članico. Zato bi morale države članice poleg tega, da vzdržujejo nacionalne zbirke obveščevalnih podatkov, vlagati v **sistematično** usmerjanje ustreznih obveščevalnih podatkov k **Europolu**, ki je osrednje **kriminalistično informacijsko vozlišče EU**, s čimer bi druga drugo podpirale pri obravnavi čezmejnih primerov³⁹.

Učinkovit boj proti spolni zlorabi otrok zahteva tudi **najsodobnejše tehnične zmogljivosti**. Nekaterе nacionalne preiskovalne skupine nimajo potrebnega znanja in/ali orodij, da bi npr. odkrivale posnetke spolne zlorabe otrok v zelo velikem številu zaseženih fotografij ali videov, izsledile žrtve ali storilce ali izvajale preiskave na temnem omrežju ali v omrežjih vsak z vsakim. Komisija prek **Sklada za notranjo varnost – policija** finančno **podpira države članice, da razvijajo nacionalne zmogljivosti in sledijo tehnološkemu razvoju**⁴⁰. Poleg tega Komisija zagotavlja sredstva iz **Sklada za notranjo varnost – policija** v okviru ukrepov Unije, ki vključujejo na primer razpise za zbiranje predlogov in obvestila o javnih naročilih na področju boja proti spolni zlorabi otrok, tako **na spletu kot izven njega**⁴¹. **Nov razpis za zbiranje predlogov** na področju boja proti spolni zlorabi otrok bo objavljen konec leta 2020. Komisija financira tudi **raziskovalne** projekte v okviru **Obzorje 2020**, s čimer podpira razvoj nacionalnih zmogljivosti za boj proti spolni zlorabi otrok (na področju kazenskega pregona in drugje)⁴². Prihodnji razpisi za zbiranje predlogov za boj proti tem kaznivim dejanjem bodo objavljeni v okviru novega okvirnega programa za raziskave in inovacije **Obzorje Evropa**⁴³.

Uporaba tehnik **spletne tajne preiskave** je pomembno sredstvo pri infiltraciji v omrežja, ki se skrivajo za tovrstno tehnologijo. Te metode so se izkazale za zelo učinkovite pri razumevanju vedenja in interakcije storilcev teh kaznivih dejanj na ponudnikih spletnih storitev ter so že privedle do zaprtja komunikacijskih kanalov, ki so jih taki storilci uporabljali, pa tudi do njihovega pregona. Za dejavnosti kazenskega pregona v teh prostorih je vse pomembnejša zmožnost učinkovite **infiltracije** v posebno nevarne spletne skupine storilcev. To se lahko omogoči z več različnimi metodami, ki so trenutno na voljo le majhnemu številu držav članic in partnerjev zunaj EU. Proučiti bi bilo treba možnost, da se uporaba te zmogljivosti omogoči po vsej EU, kar bi omogočilo, da bi se organi v državah članicah lahko učinkoviteje usmerili na take storilce, ne da bi bili pri tem odvisni od drugih

³⁹ Pri čezmejnih primerih je včasih potrebna podpora Eurojusta. Pomembno je tudi, da so pravosodni organi usposobljeni za obravnavo primerov spolne zlorabe otrok, vključno s spletnimi vidiki problema.

⁴⁰ Več informacij je na voljo [tukaj](#).

⁴¹ Primeri projektov, ki so bili financirani v okviru razpisa za zbiranje predlogov iz leta 2018, so [AviaTor](#), [4NSEEK](#) in [VERBUM SAT](#).

⁴² Primeri projektov so [ASGARD](#), [GRACE](#), [LOCARD](#) in [INSPECTr](#).

⁴³ Primer razpisa za zbiranje predlogov v zvezi z raziskavami, ki je odprt do 22. avgusta 2020, je na voljo [tukaj](#).

partnerjev. Vrednote in temeljne pravice EU ostajajo v središču vsakršnih prihodnjih ukrepov.

Europol bo vzpostavil **inovacijsko središče in laboratorij**⁴⁴, ki naj bi državam članicam olajšal dostop do tehničnih orodij in znanja, ki se razvijajo na ravni EU. Ta pobuda bo omogočila tudi, da se opredelijo potrebe držav članic za reševanje izzivov digitalnih preiskav, kar bo pripomoglo pri določanju dodeljevanja sredstev EU za raziskave, inovacije in razvoj policijskih zmogljivosti.

Inovacijsko središče in laboratorij bosta prav tako omogočala lažji dostop držav članic do virov in izkušenj **Europolovega Evropskega centra za boj proti kibernetiski kriminaliteti (EC3)**. EC3 ima vse od ustanovitve pomembno vlogo pri podpiranju držav članic v boju proti spolni zlorabi otrok. Ta podpora poteka v različnih oblikah, na primer:

- EC3 od leta 2014 prispeva k prizadevanjem za **identifikacijo žrtev**. Skupni ukrepi držav članic in partnerjev, s katerimi so sklenjeni operativni sporazumi, v okviru Europolovih skupin za identifikacijo žrtev⁴⁵ in uporaba raznih preiskovalnih pristopov, vključno s podatkovno zbirko ICSE, so omogočili identifikacijo **skoraj 360 otrok in 150 storilcev**;
- Europol je (pogosto v sodelovanju z **Eurojustom**) pomagal usklajevati številne **uspešne preiskave**⁴⁶;
- posebni operativni akcijski načrti za boj proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok se ob podpori Eurola vsako leto izvajajo v okviru **političnega cikla EU / EMPACT** za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala⁴⁷;
- Europol je imel ključno vlogo pri zbiranju, urejanju in objavljanju poročil, kakršni sta **ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA)**⁴⁸ in **ocena ogroženosti zaradi internetnega organiziranega kriminala (IOCTA)**⁴⁹, ki vsebujeta posebna oddelka o boju proti spolni zlorabi otrok;
- poleg tega Europol sodeluje z mednarodnimi partnerji pri zagotavljanju varnostnih nasvetov za starše in skrbnike⁵⁰, da bi pripomogli k varnosti otrok na spletu med krizo zaradi COVID-19, poleg tega pa objavlja tudi tri tedenska obveščevalna poročila za posebne ciljne publike⁵¹.

Ključni ukrep:

⇒ *Europol bo vzpostavil **inovacijsko središče in laboratorij**, Komisija pa bo zagotovila **finančna sredstva** za razvoj **nacionalnih zmogljivosti** za dohajanje tehnološkega razvoja in zagotavljanje učinkovitega odziva organov kazenskega pregona na ta kazniva dejanja.*

⁴⁴ Kakor se je razpravljalo na zasedanju [Sveta za pravosodje in notranje zadeve 7. in 8. oktobra 2019](#).

⁴⁵ Več informacij je na voljo v Europolovih sporočilih za medije s [27. maja 2019](#) in [25. oktobra 2019](#).

⁴⁶ Glej na primer Europolova sporočila za medije z [12. marca 2020](#), [31. marca 2020](#), in [21. aprila 2020](#) ter [Eurojustovo letno poročilo za leto 2019](#), npr. str. 13.

⁴⁷ [Sklepi Sveta o določitvi prednostnih nalog EU v boju proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala za obdobje 2018–2021](#), maj 2017.

⁴⁸ Zadnje poročilo SOCTA je na voljo [tukaj](#).

⁴⁹ Zadnje poročilo IOCTA je na voljo [tukaj](#).

⁵⁰ Več informacij je na voljo [tukaj](#).

⁵¹ Med pomembnimi pobudami na ravni EU za zaščito otrok med pandemijo COVID-19 je tudi [kampanja Betterinternetforkids.eu COVID19](#).

5. Pomoč državam članicam pri preprečevanju za boljšo zaščito otrok

Nekateri členi direktive o boju proti spolni zlorabi otrok, pri katerih države članice najbolj zamujajo pri popolnem izvajanju, so členi, ki zahtevajo vzpostavitev **programov preprečevanja**⁵², pri katerih mora ukrepati več vrst deležnikov.

Težave, ki jih imajo države članice pri preprečevanju v zvezi s (potencialnimi) storilci, zadevajo programe za **vse faze**: preden oseba prvič stori kaznivo dejanje zlorabe, med potekom kazenskega postopka ali po njem, znotraj ali zunaj zavoda za prestajanje kazni zapora.

Raziskav o tem, zakaj posamezniki postanejo storilci, je **malo**, informacije so **fragmentarne**, **komunikacija med strokovnimi delavci in raziskovalci pa je minimalna**:

- zaradi trenutnega **pomanjkanja raziskav** je težko **pripraviti in vzpostaviti** učinkovite programe za vse faze. Pri novih programih, ki potekajo⁵³, se **redko ocenjuje** učinkovitost;
- poleg tega razne vrste **praktikov** na tem področju (npr. odgovorni organi, ki zagotavljajo programe preprečevanja za osebe, ki se bojijo, da bodo postali storilci; javni organi, odgovorni za programe preprečevanja v zaporih; nevladne organizacije, ki izvajajo programe preprečevanja za podporo storilcem pri ponovni vključitvi v družbo) med seboj **ne komunicirajo dovolj** o učinkovitosti programov, o **izkušnjah in dobrih praksah**.

Komisija si bo za odpravo teh težav prizadevala za vzpostavitev **mreže za preprečevanje**, v katero bodo vključeni ustrezni in ugledni **praktiki in raziskovalci**; mreža bo države članice podpirala pri vzpostavljanju **konkretnih, natančno ocenjevanih in učinkovitih** ukrepov za preprečevanje spolne zlorabe otrok v EU in **spodbujala izmenjavo dobrih praks**. Konkretno bi mreža:

1. omogočila **pretok informacij med prakso in raziskavami**:

- raziskovalci bi praktikom zagotavljali **znanstveno preizkušene** pobude, praktiki pa bi raziskovalcem zagotavljali **stalne povratne informacije** o pobudah za preprečevanje in tako prispevali k nadaljnjemu utemeljevanju na dokazih. Mreža bi upoštevala tudi **perspektive in stališča žrtev**;
- čeprav bi delo mreže zajemalo vsa področja, povezana s preprečevanjem spolne zlorabe otrok, bi bili eden od njenih pomembnih ciljev programi preprečevanja za **storilce in za osebe, ki se bojijo, da bodo postale storilci**, saj imajo države članice prav na tem področju največ težav;
- znano je, da nimajo vsi storilci pedofilske motnje⁵⁴ (motiv je lahko tudi izkoriščanje zaradi finančnih koristi), in da osebe, ki imajo pedofilsko motnjo ne postanejo nujno

⁵² Zlasti členi 22, 23 in 24. Za več podrobnosti glej [Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za izpolnitev določb Direktive 2011/93/EU z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji](#), COM(2016) 871 final.

⁵³ Za pregled programov preprečevanja v EU in tretjih državah glej Di Gioia R., Beslay, L. (2018) [Fighting child sexual abuse: prevention policies for offenders – Inception Report](#) (Boj proti spolni zlorabi otrok: politike preprečevanja za storilce – Začetno poročilo), EUR 29344 EN, doi:10.2760/48791.

⁵⁴ V anketi s samoporočanjem na vzorcu 1 978 mladih odraslih moških s Švedske je 4,2 % respondentov poročalo, da so si že kdaj ogledali posnetek spolne zlorabe otroka ([Seto in dr., 2015](#)). V drugi anketi s

storilci (nekateri poiščejo pomoč za obvladovanje motnje). Za razumevanje **procesa**, ki osebo privede do tega, da postane storilec, ter **dejavnikov tveganja in sprožilcev** so potrebne še obsežne **raziskave**. Nekateri statistični podatki kažejo, da do 85 % oseb, ki si ogledajo posnetke spolne zlorabe otrok, tudi fizično zlorablja otroke⁵⁵. Ogledovanje posnetkov spolne zlorabe otrok je tudi kaznivo dejanje, ki ustvarja povpraševanje po novih posnetkih in s tem tudi po novi fizični zlorabi⁵⁶;

- mreža bi zavzela **znanstveni pristop** k preprečevanju. Čeprav so podatki o razširjenosti redki, študije kažejo, da bi pedofilsko motnjo lahko imeli približno **3 %** moške populacije. Praktiki ugotavljajo, da je **obravnavanje problema pri izvoru**, tj. s priznanjem tega težkega dejstva in vzpostavitvijo ukrepov preprečevanja, najučinkovitejši način za zaščito žrtev in razbremenitev organov kazenskega pregona;
2. države članice podpirala pri prizadevanjih za ozaveščanje s pripravo osredotočenih **medijskih kampanj** in gradiva za **usposabljanje**:
- spodbujala bi izmenjavo informacij o **gradivih za usposabljanje in razvoju zmogljivosti** ter zbirala **primere dobre prakse**, ki bi jih države članice lahko uporabile kot navdih za **medijske kampanje** in usposabljanje. Prispevala bi k **preprečevanju podvajanja** prizadevanj, npr. s spodbujanjem prilagajanja in prevajanja gradiv, pripravljenih v eni državi članici, za specifične razmere v drugih državah članicah;
 - Komisija bi ob podpori mreže tudi vzpostavila in podpirala **kampanje ozaveščanja**, ki bi bile namenjene boljši obveščenosti otrok, staršev, skrbnikov in vzgojno-izobraževalnih delavcev o tveganjih ter mehanizmih in postopkih preprečevanja. To dejavnost bi razvila skupaj z mrežo;
 - potrebno je **preprečevanje** v zvezi z **organizacijami, ki delajo z otroki** – športna središča in klubi, verske institucije, zdravstvene službe, šole, izvenšolske dejavnosti –, in sicer da se **izboljša ozaveščenost** in da se te organizacije seznanijo z različnimi načini preprečevanja zlorabe, npr. z zagotavljanjem posebnega **usposabljanja**⁵⁷, vzpostavljanjem ustreznih postopkov in uporabljanjem zakonske opolnomočenosti na podlagi zakonodaje EU, da se zahtevajo informacije iz kazenske evidence iz drugih držav članic s pomočjo evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc⁵⁸. Ta zelo učinkoviti sistem EU je bistvenega pomena pri preprečevanju spolne zlorabe, saj omogoča, da se pred zaposlitvijo v poklicnih ali organiziranih prostovoljskih dejavnostih, pri katerih gre za neposredne in redne stike z otroki, preveri preteklost osebe in njena morebitna predkaznovanost. Strokovni delavci iz vseh sektorjev, ki bi lahko prišli v stik z otroki, morajo biti usposobljeni in opremljeni z orodji za **preprečevanje in odkrivanje** zgodnjih znakov morebitnega spolnega nasilja in zlorabe ter za komunikacijo z otroki in njihovimi družinami, ki je ustrezna in upošteva posebne potrebe in otrokovo korist. To vključuje tudi **organe kazenskega pregona in pravosodje**, kadar so otroci, ki so žrtve spolne zlorabe, vključeni v kazenske preiskave proti osebam, ki so jih zlorabile. Družine in skrbniki, strokovni delavci in

samoporočanjem na vzorcu 8 718 odraslih moških v Nemčiji je 2,4 % respondentov odgovorilo, da so že uporabili take posnetke ([Dombert in dr., 2016](#)).

⁵⁵ <https://childrescuecoalition.org/the-issue/>.

⁵⁶ David Goldberg, [I. Pedophile](#), *The Atlantic*, 26. avgust 2013.

⁵⁷ Glej na primer [Erasmus+](#), program EU za podporo izobraževanju, usposabljanju, mladim in športu v Evropi.

⁵⁸ Evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS). Več informacij je na voljo [tukaj](#).

širša družba morajo razumeti resnost teh kaznivih dejanj in nepopravljivega učinka, ki ga imajo ta kazniva dejanja za otroke, ter morajo imeti na voljo podporo, ki jo potrebujejo, da bodo prijavljali ta kazniva dejanja in podpirali otroke, ki so žrtve spolne zlorabe. Zato so potrebne **specifične informacije, medijske kampanje in usposabljanje**;

- tudi sami otroci morajo imeti **znanje in orodja**, ki bi jim lahko pomagali, da se, če je mogoče, sploh ne soočijo z zlorabo (npr. znanje o tem, kako varno uporabljati splet), in morajo biti seznanjeni s tem, da določena vedenja niso sprejemljiva. Mreža centrov za varnejši internet, ki jo financira Komisija⁵⁹, ozavešča o varni uporabi spleta in zagotavlja informacije, vire in pomoč prek klicnih centrov za klice v sili in za prijave v zvezi z najrazličnejšimi temami digitalne varnosti, vključno s pridobivanjem otrok za spolne namene in sekstingom⁶⁰. Podobna primera sta Kampanja Sveta Evrope Eden od petih⁶¹ in Europolova pobuda #SayNo⁶². Ko pride do zlorabe, se morajo otroci **počutiti varne in opolnomočene**, da spregovorijo, reagirajo in zlorabo naznanijo⁶³, čeprav jo je povzročil oziroma jo povzroča nekdo od njihovih bližnjih (tj. član družine ali druga oseba, ki jo poznajo in ji zaupajo), kakor se pogosto dogaja. Na voljo jim morajo biti tudi varni in dostopni kanali za naznanitev zlorabe, ki so primerni njihovi starosti in ki jim omogočajo, da spregovorijo brez strahu. Prizadevanja za preprečevanje morajo upoštevati tudi **posebne okoliščine in potrebe različnih skupin otrok**, ki so posebej izpostavljeni nevarnostim spolne zlorabe, na primer otroci invalidi⁶⁴, otroci migranti (zlasti mladoletniki brez spremstva) in otroci, ki so žrtve trgovine z ljudmi (kar so večinoma deklice).

Namen je organizirati mrežo **delovnih skupin**, ki bo spodbujala izmenjavo dobrih praks in delala na konkretnih pobudah, da bi pripravila oprijemljive rezultate. Delovne skupine bi lahko bile organizirane glede na **področje delovanja** (tj. po stroki, npr. zdravstvo, socialno delo, vzgoja in izobraževanje, organi kazenskega pregona, pravosodni organi, zavodi za prestajanje kazni zapora, oblikovanje politik in raziskave) ter glede na **program** (tj. po ciljnih skupinah programa preprečevanja, npr. storilci in osebe, ki se bojijo, da bodo postale storilci, ali usposabljanje in programi ozaveščanja za otroke, družine in skupnosti).

Bistveno je, da se optimizirajo prizadevanja za preprečevanje spolne zlorabe otrok. **Organi kazenskega pregona** v EU in v svetovnem merilu so zaradi eksponentne rasti naznanitev spolne zlorabe otrok **preobremenjeni**, kar potrjuje soglasno mnenje praktikov (vključno z organi kazenskega pregona), da **problema ni mogoče rešiti zgolj z delovanjem kazenskega pregona, pač pa da je potrebno usklajeno delovanje številnih akterjev**.

Mreža bi si prizadevala, da se v EU **okrepijo zmogljivosti** za preprečevanje spolne zlorabe otrok, in bi imela **svetoven doseg**, da bi črpala iz ustreznega strokovnega znanja **znotraj in zunaj EU**. Prav tako bi bila **prisotna na spletu**, kar bi pripomoglo k razširjanju njenega dela v EU in po svetu, da bi bile vse države deležne dognanj in pristopov najsodobnejših raziskav.

Če povzamemo, mreža za preprečevanje bi omogočila: a) učinkovitejše **ukrepanje** v boju proti spolni zlorabi otrok (**tako na spletu kot izven njega**) v EU, b) učinkovitejšo in

⁵⁹ Več informacij je na voljo [tukaj](#).

⁶⁰ Glej na primer [irski center za varnejši internet](#).

⁶¹ Več informacij je na voljo [tukaj](#).

⁶² Več informacij je na voljo [tukaj](#).

⁶³ Prihodnji [akcijski načrt za digitalno izobraževanje](#) bo tudi zajemal tudi spolno zlorabo otrok na spletu.

⁶⁴ [Poročilo Agencije EU za temeljne pravice](#): Violence against children with disabilities (Nasilje nad otroki invalidi), 2015.

uspešnejšo **uporabo obstoječih (omejenih) virov** v EU, dodeljenih za preprečevanje spolne zlorabe otrok, in c) učinkovitejše **sodelovanje s partnerji na svetovni ravni**, da bi EU lahko brez podvajanja prizadevanj izkoristila strokovno znanje iz drugih delov sveta.

Ključni ukrep:

⇒ Komisija bo **nemudoma** začela pripravljati mrežo za preprečevanje na ravni EU, da bi spodbudila izmenjavo dobrih praks in države članice podprla pri vzpostavitvi **konkretnih, natančno ocenjevanih in učinkovitih** ukrepov preprečevanja, da se omeji razširjenost spolne zlorabe otrok v EU.

6. Evropsko središče za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej

Komisija bo začela pripravljati morebitno ustanovitev evropskega središča za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej, in sicer na podlagi temeljite študije in ocene učinka. Središče bi **državam članicam zagotavljalo celostno podporo** v boju proti spolni zlorabi, **tako na spletu kot izven njega**, ter zagotavljalo **usklajevanje**, da bi se viri čim bolje izkoristili in da **ne bi prihajalo do podvajanja** prizadevanj.

Evropski parlament je pozval k ustanovitvi takega središča v **resoluciji**⁶⁵ iz novembra 2019, **države članice** pa so v sklepih Sveta iz oktobra 2019 poudarile potrebo po **usklajenem in večdeležniškem pristopu**⁶⁶. To središče bi se lahko oprlo na dobre prakse in izkušnje **podobnih središč po svetu**, kot so Nacionalno središče za pogrešane otroke in otroke žrtve izkoriščanja v ZDA (NCMEC), Kanadsko središče za zaščito otrok in Avstralsko središče za boj proti izkoriščanju otrok.

Da bi se državam članicam zagotovila **celostna podpora** v boju proti spolni zlorabi otrok, in glede na nadaljnjo oceno bi delovanje središča lahko zajemalo **tri področja**:

1. **kazenski pregon**: Europol je ključni akter v boju proti spolni zlorabi otrok, zlasti po zaslugi analiz in usmerjanja poročil o zlorabi, ki jih prejme iz ZDA. Središče bi se oprlo na vlogo in izkušnje Europa in bi lahko sodelovalo z agencijami za kazenski pregon v EU in tretjih državah ter tako zagotavljalo, da se žrtve čim hitreje identificirajo in da čim prej prejmejo pomoč ter da se storilci privedejo pred sodišče. Države članice bi lahko podpiralo z zbiranjem primerov spolne zlorabe otrok v EU, ki bi jo naznanila podjetja, ki **ponujajo storitve v EU**, zagotavljalo relevantnost takih naznanitev in jih posredovalo organom kazenskega pregona, da bi ti ukrepali. Središče bi lahko tudi podpiralo podjetja, na primer z vzdrževanjem **enotne podatkovne zbirke** za EU o znanih posnetkih spolne zlorabe otrok, da bi spodbujalo odkrivanje takih posnetkov v sistemih podjetij, pri čemer bi delovalo skladu s pravili EU o varstvu podatkov. Poleg tega bi središče tudi podpiralo kazenski pregon, in sicer tako, da bi usklajevalo in podpiralo odstranjevanje posnetkov spolne zlorabe otrok, odkritih s pomočjo **klicnih centrov za prijave**, s spleta.

Središče bi delovalo v skladu s strogimi nadzornimi mehanizmi, da bi se zagotovila **odgovornost in preglednost**. Zlasti bi lahko pomembno prispevalo k preprečevanju napačne odstranitve vsebine ali zlorabe iskalnih orodij za poročanje o zakonitih vsebinah (vključno z napačno uporabo orodij za namene, ki niso boj proti spolni zlorabi otrok), in lahko bi **sprejemalo pritožbe** uporabnikov, ki menijo, da je bila njihova vsebina odstranjena po pomoti. Odgovornost in preglednost bosta ključna elementa zakonodaje, omenjene v ključnih ukrepih pobude št. 2;

⁶⁵ [Resolucija ob 30. Obletnici Konvencije ZN o otrokovih pravicah](#), november 2019.

⁶⁶ [Sklepi Sveta o boju proti spolni zlorabi otrok](#), oktober 2019.

2. **preprečevanje:** središče bi nadgradilo delo mreže za preprečevanje in bi države članice lahko podpiralo z vzpostavitvijo **konkretnih, natančno ocenjenih in učinkovitih** večdisciplinarnih ukrepov preprečevanja za zmanjšanje razširjenosti spolne zlorabe otrok v EU ob upoštevanju različnih vidikov ranljivosti otrok, povezanih z njihovo starostjo, spolom, razvojem in posebnimi okoliščinami. Spodbujalo bi **usklajevanje** in s tem podprlo čim učinkovitejšo uporabo vloženih virov in razpoložljivega strokovnega znanja o preprečevanju, ki je na razpolago v EU, ter prispevalo k **preprečevanju podvajanja** prizadevanj. Kot **središče, ki bi povezovalo, razvijalo in razširjalo raziskave in strokovno znanje**, bi lahko spodbujalo dialog med vsemi zadevnimi deležniki in prispevalo k razvoju **najsodobnejših raziskav in znanja, vključno s kvalitetnejšimi podatki**. Poleg tega bi lahko **oblikovalcem politik** na nacionalni ravni in ravni EU **zagotavljalo informacije** o vrzelih v preprečevanju in možnih rešitvah za njihovo odpravo;
3. **pomoč žrtvam:** središče bi lahko tesno sodelovalo z nacionalnimi organi in svetovnimi strokovnjaki, da bi se **žrtvam** zagotovila **ustrezna in celostna podpora**, kakor zahtevata direktiva o boju proti spolni zlorabi otrok in direktiva o pravicah žrtev^{67,68}. Lahko bi si prizadevalo tudi za podporo **izmenjavi dobrih praks** o ukrepih za zaščito otrok, ki so žrtve spolne zlorabe. Poleg tega bi države članice lahko podpiralo z **izvajanjem raziskav** (npr. o kratkotrajnih in dolgotrajnih posledicah, ki jih utrpijo žrtve spolne zlorabe otrok), s čimer bi se **podprla tudi na dokazih temelječa politika** na področju pomoči in podpore žrtvam, pri čemer bi kot **središče strokovnega znanja** prispevalo k boljšemu usklajevanju in preprečevanju podvajanja dela. Središče bi lahko tudi **podpiralo žrtve z odstranjevanjem njihovih fotografij in videov**, da se zaščiti njihova zasebnost, med drugim s **proaktivnim iskanjem** posnetkov na spletu in obveščanju podjetij⁶⁹.

Središče bi lahko **združevalo vse pobude** iz te strategije s tem, da bi omogočalo **učinkovitejše sodelovanje** med javnimi organi (tudi organi kazenskega pregona), podjetji in civilno družbo v EU in po svetu in da bi postalo **referenčni subjekt v EU za strokovno znanje** na tem področju:

- **pobude, osredotočene na zakonodajo:** središče bi lahko s **strokovnim znanjem podpiralo Komisijo** pri njeni vlogi, da podpira države članice pri izvajanju direktive o boju proti spolni zlorabi otrok. To strokovno znanje, ki bi se sčasoma povečevalo, medtem ko bi središče opredeljevalo vrzeli in dobre prakse v EU in zunaj nje, bi spodbujalo **na dokazih temelječo politiko** Komisije, kar bi tudi zagotavljalo ažurnost zakonodaje EU, da bi ta omogočala učinkovit odziv;
- **sodelovanje in pobude, osredotočene za financiranje:** v tesnem sodelovanju s Komisijo ter podobnimi središči v drugih državah in svetovnim zavezništvom WePROTECT za odpravo spolnega izkoriščanja otrok na spletu bi središče lahko zagotavljalo, da bi imele vse države članice **neposreden in centraliziran dostop do najboljših dobrih praks v svetovnem merilu** in da bi imeli otroci po vsem svetu

⁶⁷ [Direktiva 2012/29/EU](#) z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj, UL L 315, 14.11.2012. Direktiva se dopolnjuje s posebnimi določbami o žrtvah spolne zlorabe iz direktive o boju proti spolni zlorabi otrok.

⁶⁸ Središče bi za zagotovitev skladnega pristopa k politiki EU o pravicah žrtev lahko tudi sodelovalo s platformo za pravice žrtev, ustanovljeno v okviru [Strategije EU o pravicah žrtev \(2020-2025\)](#), COM(2020) 258 final.

⁶⁹ Središče bi lahko imelo tudi vlogo zagovornika otrok, ki so žrtve spolne zlorabe, in bi zagotavljalo, da se njihov glas sliši in upošteva pri oblikovanju politik na ravni EU in nacionalni ravni, ter ozaveščalo o pravicah otrok in potrebah otrok, ki so žrtve spolne zlorabe.

korist od dobrih praks v EU. Središče bi se lahko opiralo tudi na rezultate **mreže za preprečevanje** in na izkušnje središč za varnejši internet.

Komisija bo tesno sodelovala z Evropskim parlamentom in državami članicami, da bi **raziskala razne možnosti izvajanja, tudi ob uporabi obstoječih struktur** za delovanje središča, kadar je ustrezno, z namenom čim večjega izkoristka dodane vrednosti, učinkovitosti in trajnostnosti središča. Komisija bo izvedla **oceno učinka** in v ta namen takoj začela s študijo, da bi opredelila najboljšo smer razvoja, vključno z najboljšimi mehanizmi za financiranje in pravno obliko središča.

Ključni ukrep:

⇒ Komisija bo **nemudoma** začela študijo za pripravo ustanovitve evropskega središča za preprečevanje spolne zlorabe otrok in boj proti njej, da bi omogočila **celovit in učinkovit odziv EU na spolno zlorabo otrok na spletu in zunaj njega**.

7. Spodbujanje podjetij, da pri svojih izdelkih poskrbijo za zaščito otrok

Ponudniki nekaterih spletnih storitev imajo **edinstveno priložnost** za preprečevanje, **odkrivanje in naznanitev** spolne zlorabe otrok, ki se pojavi na njihovi infrastrukturi ali v njihovih storitvah.

Sedaj številna podjetja prostovoljno odkrivajo spolno zlorabo otrok. NCMEC je od takih podjetij samo v letu 2019 prejel skoraj **17 milijonov** naznanitev⁷⁰. Te naznanitve se ne nanašajo le na fotografije in videoposnetke zlorabe, temveč tudi na situacije, ki predstavljajo **neposredno nevarnost za otroke** (npr. podrobnosti o srečanju z namenom fizične zlorabe otroka ali samomorilni nameni otroka kot odziv na storilčevo izsiljevanje). Ta poročila so v EU že vrsto let **ključna za reševanje otrok pred potekajočo zlorabo**. Omogočila so na primer:

- rešitev 11 otrok, med katerimi so bili nekateri stari dve leti in ki jih je izkoriščala mreža storilcev na Švedskem⁷¹;
- največjo posamezno operacijo proti spolni zlorabi otrok na Danskem⁷²;
- rešitev devetletne deklice v Romuniji, ki jo je oče zlorabljal že več kot eno leto⁷³;
- rešitev štiriletne deklice in njenega desetletnega brata v Nemčiji, ki ju je zlorabljal oče⁷⁴;
- prijetje storilca v Franciji, ki je napeljal sto otrok, da je od njih pridobil posnetke spolne zlorabe otrok⁷⁵;
- rešitev dveh deklic na Češkem, ki ju je zlorabljal 52-letni moški, ki je zlorabo snemal in jo razširjal na spletu⁷⁶.

⁷⁰ Glej [seznam podjetij](#), ki so v letu 2019 NCMEC naznanila spolno zlorabo otrok in število primerov, ki jih je vsako podjetje naznanilo.

⁷¹ Švedski center za boj proti kibernetiki kriminaliteti SC3, švedska policija.

⁷² Europol: [2018 Internet Organised Crime Threat Assessment](#) (Ocena ogroženosti zaradi internetnega organiziranega kriminala za leto 2018), stran 32.

⁷³ Poročili v romunskih medijih sta na voljo [tukaj](#) in [tukaj](#).

⁷⁴ Poročilo nemške zvezne policije (BKA).

⁷⁵ Poročilo francoske policije.

⁷⁶ Poročilo češke policije.

Podjetja si za odkrivanje in naznanitev spolne zlorabe otrok prizadevajo v **različnem obsegu**. V letu 2019 je eno samo podjetje, in sicer **Facebook**, naznanilo skoraj 16 milijonov primerov (94 % vseh primerov za leto), medtem ko so druga podjetja s sedežem v ZDA naznanila manj kot 1 000 primerov, nekatera podjetja pa celo manj kot deset⁷⁷.

Lani je Facebook napovedal, da bo za storitev takojšnjega sporočanja začel uporabljati privzeto **šifriranje od konca do konca**. Če te spremembe ne bodo spremljali ustrezni ukrepi, se ocenjuje, da bi se lahko število naznanjenih primerov spolne zlorabe otrok v EU (in na svetu) zmanjšalo za **več kot polovico**⁷⁸ ali **celo za dve tretjini**⁷⁹, saj orodja za odkrivanje, ki se uporabljajo zdaj, ne bi delovala v komunikacijskih sredstvih, ki so šifrirana od konca do konca.

Glede na ključno vlogo, ki jo imajo določene spletne storitve pri razširjanju posnetkov spolne zlorabe otrok, in glede na dejanski in potencialni pomen podjetij v boju proti spolni zlorabi otrok je bistveno, da le-ta **prevzamejo odgovornost** za zaščito otrok v svojih izdelkih v skladu s temeljnimi pravicami EU, vključno z varstvom zasebnosti in osebnih podatkov.

V letu 2020 je Komisija začela podpirati prizadevanja podjetij v boju proti spolni zlorabi otrok na spletu v okviru **internetnega foruma EU**. Forum, ki povezuje vsa ministrstva za notranje zadeve v EU, predstavnike na visoki ravni največjih internetnih podjetij, Evropski parlament in Europol, že od leta 2015 daje zgled za uspešno medsektorsko sodelovanje v boju proti terorističnim vsebinam na spletu in je zdaj razširil dejavnost tudi na področje boja proti spolni zlorabi otrok na spletu .

Poleg tega, da bo še naprej podpiral boj proti terorističnim vsebinam na spletu, bo internetni forum EU zagotavljal **skupni prostor za izmenjavo dobrih praks in razpravo o izzivih**, s katerimi se zasebni in javni akterji soočajo pri boju proti spolni zlorabi otrok na spletu, ter omogočal **večje medsebojno razumevanje in skupno iskanje rešitev**. Omogočal bo tudi **politično usklajevanje na visoki ravni**, da bili ukrepi po vsej EU čim bolj učinkoviti in uspešni.

Ena od posebnih pobud v okviru internetnega foruma EU v letu 2020 je priprava tehničnega **strokovnega procesa**, da se opredelijo in ocenijo možne rešitve, ki bi podjetjem omogočile **odkrivanje in naznanjanje** spolne zlorabe otrok v **elektronskih komunikacijah, ki so šifrirane od konca do konca**, ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in ne da bi se povzročile nove ranljivosti, ki bi jih storilci kaznivih dejanj lahko izkoristili. Tehnični strokovnjaki iz akademske sfere, podjetja, javni organi in organizacije civilne družbe bodo proučili možne rešitve, osredotočene na naprave, strežnike in protokol šifriranja, ki bi lahko zagotavljale zasebnost in varnost elektronskih komunikacij ter zaščito otrok pred spolno zlorabo in spolnim izkoriščanjem.

Ključni ukrep:

⇒ *Komisija je v okviru **internetnega foruma EU** začela strokovni proces s podjetji, da bi **do konca leta 2020** opredelila možne tehnične rešitve – in v zvezi z njimi opravila predhodno*

⁷⁷ National Centre for Missing and Exploited Children, [2019 Reports by Electronic Service Providers](#) (Naznanitve ponudnikov elektronskih storitev v letu 2019).

⁷⁸ National Centre for Missing and Exploited Children, [End-to-end encryption: ignoring abuse won't stop it](#) (Šifriranje od konca do konca: zapiranje oči ne bo odpravilo zlorabe).

⁷⁹ The New York Times, [An Explosion in Online Child Sex Abuse: What You Need to Know](#) (Eksplodizija spolne zlorabe otrok na spletu: kar morate vedeti), 29. september 2019.

⁸⁰ Europol: [2019 Internet Organised Crime Threat Assessment](#) (Ocena ogroženosti zaradi internetnega organiziranega kriminala za leto 2019), stran 34.

oceno – za **odkrivanje in naznanitev spolne zlorabe otrok v elektronskih komunikacijah, ki so šifrirane od konca do konca**, in za obravnavo **regulativnih in operativnih izzivov in priložnosti v boju proti tem kaznivim dejanjem**.

8. Večdeležniško sodelovanje za boljšo zaščito otrok po vsem svetu

Spolna zloraba otrok je **resničnost svetovnih razsežnosti**, ki zadeva vse države in vse družbene skupine ter ki se dogaja **tako na spletu kot izven njega**. Ocenjuje se, da je v katerem koli trenutku po vsem svetu **na spletu več kot 750 000 plenilcev**, ki si izmenjujejo posnetke spolne zlorabe otrok, ki v živo pretakajo zlorabo otrok, izsiljujejo otroke, da pripravijo posnetke, ali pridobivajo otroke za spolne namene v prihodnosti⁸¹.

Naslednji zemljevid prikazuje prenose v realnem času na določen dan v **vzorcu** posnetkov spolne zlorabe otrok⁸².

Obstajajo tudi dokazi o tem, da storilci **potujejo v tretje države**, ki imajo manj stroge zakonodajne okvire ali manjše zmogljivosti kazenskega pregona in kjer storijo kaznivo dejanje brez strahu pred kazenskim pregonom. Možnost, da se od storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost otrok zahteva **registracijo** in upoštevanje določenih pogojev, ki jih naložijo sodišče ali službe za pogojni odpust po izpustitvi iz zapora, je pomembna za zaščito otrok⁸³.

Komisija že leta **podpira svetovna prizadevanja** prek večdeležniškega sodelovanja⁸⁴, saj se zaveda, da lahko **le mreža premaga mrežo**. Primer takega delovanja je **podatkovna zbirka**

⁸¹ Generalna skupščina Združenih narodov, Svet za človekove pravice, [Poročilo](#) posebne poročevalke o prodaji otrok, otroški prostituciji in otroški pornografiji, 13. julij 2009.

⁸² [Child Rescue Coalition](#) (Koalicija za reševanje otrok), prenosi posnetkov spolne zlorabe otrok v realnem času 13. julija 2020. Različne barve označujejo različne mreže, s katerih so bili posnetki preneseni.

⁸³ Glej uvodno izjavo 43 direktive o boju proti spolni zlorabi otrok (2011/93).

⁸⁴ Zveza za boljšo zaščito mladoletnikov na spletu ([Alliance to better protect minors online](#)) na primer povezuje Evropsko komisijo, vodilna internetna in medijska podjetja, nevladne organizacije in UNICEF z namenom izboljšati spletno okolje za otroke in mlade z osredotočanjem na opolnomočenje uporabnikov, okrepljeno sodelovanje in ozaveščanje.

ICSE, ki jo financira Komisija in gosti Interpol; zbirka vsebuje več kot 1,5 milijona fotografij in videoposnetkov in je pripomogla k identifikaciji **20 000 žrtev po vsem svetu**, pri čemer je sodelovalo več kot 60 držav (in Europol), ki so z zbirko povezane⁸⁵. Komisija sofinancira tudi mrežo **INHOPE**, ki povezuje klicne centre za prijave⁸⁶ iz več kot 40 držav in omogoča, da se s spleta odstranijo posnetki spolne zlorabe otrok, ki jih naznanijo anonimni prijavitelji⁸⁷. Komisija bo še naprej podpirala ukrepe po vsem svetu tako, da bo financirala mednarodno sodelovanje. Tudi v prihodnje bo podpirala pobudo Spotlight EU in OZN⁸⁸ za preprečevanje in odpravo vseh oblik nasilja nad ženskami in deklicami v petih regijah po vsem svetu⁸⁹.

Leta 2012 je Komisija skupaj s pristojnimi organi ZDA soustanovila Svetovno zavezništvo proti spolni zlorabi otrok na internetu (*Global Alliance Against Child Sexual Abuse Online*)⁹⁰, h kateremu je pristopilo 54 držav, da bi bolje zaščitile žrtve, identificirale storilce in zoper njih uvedle kazenski pregon, izboljšale ozaveščenost ter zmanjšale razpoložljivost posnetkov spolne zlorabe otrok na spletu. Ta pobuda se je nato združila s podobno pobudo Združenega kraljestva WePROTECT, ki je bila ustanovljena leta 2014 in je povezala vlade, podjetja in nevladne organizacije. Leta 2016 sta se obe pobudi dogovorili, da se združita v **svetovnem zavezništvu WePROTECT** za odpravo spolnega izkoriščanja otrok na spletu; v tem združenju zdaj sodeluje 97 vlad, 32 svetovnih tehnoloških podjetij, 33 organizacij civilne družbe in mednarodnih organizacij ter 5 regionalnih organizacij⁹¹. Konec leta 2019 je organizacija postala **neodvisen pravni subjekt** v obliki fundacije z omejeno odgovornostjo, ki ima sedež na Nizozemskem.

Svetovno zavezništvo WePROTECT je spodbudilo države, da so sprejele večje zaveze za bolj usklajen odziv v svetovnem boju proti spolni zlorabi otrok, in sicer na podlagi ocene grožnje na svetovni ravni in primera nacionalnega odziva. To dvoje je pripomoglo k boljšemu razumevanju izzivov in k temu, da so si države članice zastavile dosegljive praktične cilje.

Komisija bo kot članica **političnega odbora** glede na svoj status **soustanoviteljice** zavezništvo še naprej podpirala, med drugim s financiranjem. Na ta način bo Komisija **zagotavljala skladnost** s svetovnimi pobudami (zlasti regulativnimi), kar pa bo tudi podpiralo in krepilo učinkovitost ukrepov v EU, saj bo državam članicam omogočilo dostop do dobrih praks na svetovni ravni. Posebej pomembno je, da Komisija s sodelovanjem v političnem odboru svetovnega zavezništva WePROTECT dejavno prispeva k dvigu standardov za zaščito otrok, identifikacijo storilcev in podporo otrokom žrtvam po vsem svetu. To spodbuja prizadevanja EU za izmenjavo dobrih praks z nacionalnimi organi v

⁸⁵ [Interpolova mednarodna zbirka posnetkov spolnega izkoriščanja otrok](#), maj 2019.

⁸⁶ EU že več kot 20 let sodeluje v politiki za varnejši internet (glej [Evropsko strategijo za boljši internet za otroke](#), COM(2012) 196, steber 4) in podpira sodelovanje med organi kazenskega pregona, internetnimi podjetji in nevladnimi organizacijami v EU in drugje po svetu v boju proti tej kriminaliteti, med drugim tako, da financira klicne centre za prijave.

⁸⁷ Komisija klicne centre in centralno podatkovno zbirko ključnikov ICCAM trenutno financira v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope; za v prihodnje pa predlaga financiranje v okviru programa za digitalno Evropo. Klicni centri za prijave analizirajo naznanitve in lokacije ponudnikov storitev gostovanja ter podatke o potrjenih posnetkih spolne zlorabe otrok posredujejo ustreznim organom kazenskega pregona, da opravijo kazensko preiskavo in identifikacijo žrtev, ponudnikom storitev gostovanje pa, da vsebine odstranijo. Več informacij je na voljo [tukaj](#).

⁸⁸ Več informacij o pobudi Spotlight je na voljo [tukaj](#).

⁸⁹ EU bo sodelovala tudi z organizacijami civilne družbe (pobuda Združimo moči) v podsaharski Afriki z namenom, da se zmanjša stopnja nasilja, zlorabe, izkoriščanja in zanemarjanja otrok in najstnikov, zlasti v državah, ki jih je COVID-19 najbolj prizadel.

⁹⁰ Več informacij o Svetovno zavezništvo proti spolni zlorabi otrok na internetu je na voljo [tukaj](#).

⁹¹ Podatki s 17. junija 2020. Več informacij o svetovnem zavezništvu WePROTECT je na voljo [tukaj](#).

tretjih državah in za podporo tem organom pri izvajanju mednarodnih standardov na internetu (tj. glede zaščite otrok) v skladu z Akcijskim načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024⁹². Komisija že leta podpira tovrstno globalno sodelovanje in meni, da je svetovno zavezništvo WePROTECT osrednja organizacija za usklajevanje in racionalizacijo **svetovnih** prizadevanj in regulativnih izboljšav ter za mobilizacijo učinkovitejšega svetovnega odziva.

Ključni ukrep:

⇒ *Komisija bo še naprej prispevala k **dvigu svetovnih standardov** za zaščito otrok pred spolno zlorabo tako, da bo spodbujala večdeležniško sodelovanje v okviru **svetovnega zavezništva WePROTECT** in zagotavljala namensko **financiranje**.*

NASLEDNJI KORAKI

Ta strategija predstavlja okvir za celovito odzivanje na naraščajočo grožnjo spolne zlorabe otrok, **tako na spletu kot izven njega**. Zagotavljala bo referenčni okvir za ukrepe EU v boju proti spolni zlorabi otrok v obdobju **2020–2025**. Upoštevala se bo tudi pri povezanih pobudah Komisije, na primer **strategiji EU o pravicah otroka**, ki bo sprejeta v začetku leta 2021.

Komisija bo v prihodnjih mesecih in letih **tesno sodelovala** s podjetji, organizacijami civilne družbe, akademsko sfero, praktiki, raziskovalci, organi kazenskega pregona in drugimi javnimi organi ter z drugimi ustreznimi deležniki, tako v EU (vključno z Evropskim parlamentom in Svetom) kot po svetu, da bi zagotovila **učinkovito proučitev in izvajanje osmih pobud, ki so predstavljene v strategiji**.

Uvesti bi bilo treba ustrezni **pravni okvir**, ki bi omogočil učinkovit odziv ustreznih akterjev, tudi podjetij, med drugim na področjih preiskovanja, preprečevanja in pomoči žrtvam.

Spolna zloraba otrok je zapleteno vprašanje, ki terja, da vsi deležniki **sodelujejo v največji možni meri** ter da so sposobni, voljni in pripravljeni ukrepati. Komisija **bo storila vse**, da bo zagotovila ustrezno pripravljenost deležnikov, saj gre za **nujno potrebo**, ki zahteva **učinkovito ukrepanje**.

Naši otroci so naša sedanost in naša prihodnost. Komisija bo še naprej uporabljala vsa razpoložljiva orodja za zagotovitev, da jim **te prihodnosti nihče ne vzame**.

⁹² Več informacij o Akcijskem načrtu EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 je na voljo [tukaj](#).